

(4)

६. सुगिरा देवनागर्या लिप्या पदपञ्चकस्य अर्थाः लेखनीयाः—

1×5=5

शिखिपिच्छलाञ्छनः, नीलीरागमेचकरुचा, विकटाक्षरबन्धः,
समुद्दीपितकन्दर्पा (बृहत्कथापक्षे), सुखप्रबोधललिता
(आख्यायिकापक्षे), वैधेयः, निर्वहणाकुलः

★ ★ ★

Ex/SANS/PG/3.1/2024(R)

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2024

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

COURSE : XI

[Sanskrit Prose]

Time : 2 Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

विभागः – क

(चम्पूरामायणम्)

१. सुगिरा देवनागर्या लिप्या पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः 1×5=5

- (क) 'व्याजहार च दाशरथिः' – अस्मिन् वाक्ये 'व्याजहार' इति क्रियायाः कर्ता कः? कर्म च तस्या उल्लिख्यताम्।
- (ख) मुनेः शरभङ्गस्य मनसि कीदृशी इच्छा जाता? तस्य मुनेः वृत्तिः कीदृशी आसीत्?
- (ग) चम्पूरामायणस्य अरण्यकाण्डस्य आद्ये श्लोके मैथिलीवल्लभः केन उप मीयते?

(2)

(घ) दण्डकारण्ये आश्रमभगोषु कीदृशी गन्ध उपलब्धः ?

(ङ) 'शङ्केकामिमां रघुपतेः....अहञ्जटायुः' - जटायुषं दृष्ट्वा

रघुपतेः कीदृशी शङ्केका जाता ?

(च) कयोः राक्षसयोर्मरणाद् अनन्तरं 'खरो राक्षवममाहवयायाह्वयत'?

तत्र राघवः खरं केनक्षेप निजघान ?

(छ) 'वामाचारवत् प्रतिभाति वामाचारः' - केन हेतुना विराधेनोक्तमिदम् ?

२. सुरभिषा देवनगयां लिखा पदपञ्चकस्य अथा देयाः - $1 \times 5 = 5$ सीमन्तधन, वीतमतिः, यथामनीषितम्, भुजङ्गभावदौर्बल्य,
गवाक्षितयक्षसा, भृशविन्द्यादिमृदाम्, सौत्रामणम्, शिलीमुखम्३. अमात्यमुनेयानि अलौकिककर्माणि चमुरौरोमायणस्य अण्वयकाण्डे
उपलभ्यन्ते तानि स्वकीयमङ्गया उपन्यस्यन्ताम् 5

अथवा

अथोलिखितस्य श्लोकस्य छन्दोऽलंकारौ निरूपितम्-

या तु नः पदवी सैषा यागिनश्चास्य लक्षणा।

यागिकामं तथैवेदं यागि कामं न हन्यताम्॥

(3)

विभागः - ख

(हृष्यतितम्)

४. सुरभिषा देवनगयां लिखा पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः $1 \times 5 = 5$

(क) कालिदाससूक्तयः कीदृशः ?

(ख) यमपट्टिकः किं किं वस्तु कदद्वेन धृतवान् ?

(ग) मदिनी कुरङ्गकं केन व्याजने केन च हेतुना अमुगच्छति स्म ?

(घ) 'जयति....हर्षः' हर्षवर्तितस्य प्रारम्भश्लोके उल्लिखितः हर्षः वागेन
कथं विशेषितः ?

(ङ) दिवावसाने चक्रवाकचक्रवालं किं चकार ?

(च) कीदृशी मृगयः, अमान्यः, वीर्यं, पाराशरी च जगति दुर्लभः ?

(छ) 'न कवित्वे प्रवर्तते'- अत्र प्रवर्तते इति लिख्ययाः कर्ता कः ?

केन हेतुनासौ कवित्वे न प्रवर्तते ?

५. शोकेन कवलीकृतं श्लेषं शतारामपश्यत् - कीदृशेन शोकेन कवलीकृतं
आसीदसौ ? 5

अथवा

वाणभट्टस्य काले समादृतानां काव्यविशेषाणामुल्लेखः कर्तुः।

(4)

६. सुगिरा देवनागर्या लिप्या पदपञ्चकस्य अर्थाः लेखनीयाः—

1×5=5

शिखिपिच्छलाञ्छनः, नीलीरागमेचकरुचा, विकटाक्षरबन्धः,
समुद्दीपितकन्दर्पा (बृहत्कथापक्षे), सुखप्रबोधललिता
(आख्यायिकापक्षे), वैधेयः, निर्वहणाकुलः

★ ★ ★

Ex/SANS/PG/3.1/2024(R)

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2024

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

COURSE : XI

[Sanskrit Prose]

Time : 2 Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

विभागः – क

(चम्पूरामायणम्)

१. सुगिरा देवनागर्या लिप्या पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः 1×5=5

- (क) 'व्याजहार च दाशरथिः' – अस्मिन् वाक्ये 'व्याजहार' इति क्रियायाः कर्ता कः? कर्म च तस्या उल्लिख्यताम्।
- (ख) मुनेः शरभङ्गस्य मनसि कीदृशी इच्छा जाता? तस्य मुनेः वृत्तिः कीदृशी आसीत्?
- (ग) चम्पूरामायणस्य अरण्यकाण्डस्य आद्ये श्लोके मैथिलीवल्लभः केन उप मीयते?

(2)

(घ) दण्डकारण्ये आश्रमभगोषु कीदृशी गन्ध उपलब्धः ?

(ङ) 'शङ्केकामिमां रघुपतेः...अहञ्जटयुः' - जटयुषं दृष्ट्वा

रघुपतेः कीदृशी शङ्केका जाता ?

(च) कयोः राक्षसयोर्मरणाद् अनन्तरं 'खरो राक्षवममाहवयायाह्वयत'?

तत्र राघवः खरं केनक्षेप निजघान ?

(छ) 'वामाचारवत् प्रतिभाति वामाचारः' - केन हेतुना विराधेनोक्तमिदम् ?

२. सुरभिषा देवनगयां लिखा पदपञ्चकस्य अथा देयाः - $1 \times 5 = 5$

सीमन्तधन, वीतमतिः, यथामनीषितम्, भुजङ्गभावदृषितय, गवाक्षितयक्षसा, भृशविन्द्यादिमृदाम्, सौत्रामणम्, शिलीमुखम्

३. अमात्यमुनेर्यानि अलौकिककर्माणि चमुरैरामायणस्य अरण्यकाण्डे उपलब्धानि तानि स्वकीयमङ्गया उपन्यस्यन्ताम् 5

अथवा

अधोलिखितस्य श्लोकस्य छन्दोऽलंकारौ निरूपितान्-

या तु नः पदवी सैषा यागिनश्चास्य लक्षणा

यागिकामं तथैवेदं यागि कामं न हन्यताम्॥

(3)

विभागः - ख

(हृष्यतितम्)

४. सुरभिषा देवनगयां लिखा पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः $1 \times 5 = 5$

(क) कालिदाससूक्तयः कीदृशः ?

(ख) यमपट्टिकः किं किं वस्तु कदद्वेन धृतवान् ?

(ग) मदिनी कुरङ्गकं केन व्याजने केन च हेतुना अमुगच्छति स्म ?

(घ) 'जयति...हृषः' हृषवर्तितस्य प्रारम्भश्लोके उल्लिखितः हृषः वागेन कथं विशेषितः ?

(ङ) दिवावसाने चक्रवाकचक्रवालं किं चकार ?

(च) कीदृशी मृगयः, अमान्यः, वीर्यकं, पाराशरी च जगति दुर्लभः ?

(छ) 'न कवित्वे प्रवर्तते'- अत्र प्रवर्तते इति लिख्ययाः कर्ता कः ?

केन हेतुनासौ कवित्वे न प्रवर्तते ?

५. शोकेन कवलीकृतं ज्येष्ठं भ्रातरमपश्यत् - कीदृशेन शोकेन कवलीकृतं आसीदसौ ? 5

अथवा

वाणभट्टस्य काले समादृतानां काव्यविशेषाणामुल्लेखः कर्तुः।